

8.2.2017

STANOVISKO

Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

pro Výbor pro právní záležitosti

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o přeshraniční výměně kopií některých děl a jiných předmětů, které jsou chráněny autorským právem a právy s ním souvisejícími, v přístupném formátu mezi Unií a třetími zeměmi, z níž budou mít prospěch osoby nevidomé, zrakově postižené či osoby s jinými poruchami čtení

(COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD))

Navrhovatelka: Helga Stevens

PA_Legam

STRUČNĚ ODŮVODNĚNÍ

Jednání o Marrákešské smlouvě o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (dále jen „Marrákešská smlouva“) se zakládala na tom, že tato smlouva je smíšenou dohodou – vycházelo se z předpokladu, že část záležitostí, které upravuje, bude spadat do pravomoci EU a část do pravomoci členských států. Marrákešskou smlouvu podepsalo již patnáct členských států.

Smlouva je považována za historickou, protože se jako první zabývá výjimkami z autorského práva a zahrnuje také problematiku lidských práv. Navrhovatelka usiluje o zlepšení přístupu zrakově postižených osob k dílům chráněným autorským právem. Zrakově postižené osoby po celém světě získají ke knihám lepší přístup díky tomu, že řada organizací bude moci kopie děl rozesílat do dalších zemí.

Navrhovatelka konzultovala návrh Komise s organizacemi pro zdravotně postižené i s dotčenými osobami a subjekty a zkonstatovala, že návrh je vnímán kladně. Změny v textu se omezují na rozsah pravomocí Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a zajišťují soulad znění návrhu s Marrákešskou smlouvou a s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako věcně příslušný výbor, aby zohlednil následující pozměňovací návrhy:

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení

Právní východisko 1

Znění navržené Komisí

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na **článek 207** této smlouvy,

Pozměňovací návrh

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na **články 19 a 207** této smlouvy,

Odůvodnění

Použitelnost článků 19 a 207 je stanovena v bodě 113 posudku 3/15 Soudního dvora vydaného dne 8. září 2016.

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení

Právní východisko 1 b (nové)

s ohledem na Protokol č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, který je připojen ke Smlouvě o fungování Evropské unie,

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení Bod odůvodnění 1

Znění navržené Komisí

(1) Osoby, které jsou nevidomé, zrakově postižené nebo mají jiné poruchy čtení, se nadále vyrovnávají s mnoha překážkami v přístupu ke knihám a dalším tištěným materiálům. Potřeba zvýšit počet děl a jiných předmětů ochrany ve formátech přístupných uvedeným osobám a zlepšit jejich oběh a šíření byla uznána na mezinárodní úrovni. Dne 30. dubna 2014 byla jménem Unie podepsána Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (dále jen „Marrákešská smlouva“) 12. Vyžaduje, aby smluvní strany umožnily výjimky nebo omezení výlučných práv nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících pro vytváření a šíření kopií některých děl a jiných předmětů ochrany v přístupném formátu a pro přeshraniční výměnu těchto kopií. Osoby, na něž se vztahuje Marrákešská smlouva, jsou osoby, které jsou nevidomé, zrakově postižené nebo mají jiné poruchy vnímání či čtení, včetně dyslexie, které jim neumožňují číst tištěná díla stejně jako osoby bez postižení, či které nejsou schopny kvůli zdravotnímu postižení držet knihu či s ní manipulovat nebo zaměřit zrak či hýbat očima v rozsahu, který je běžně přijatelný pro čtení.

Pozměňovací návrh

(1) Osoby, které jsou nevidomé, zrakově postižené nebo mají jiné poruchy čtení, se nadále vyrovnávají s mnoha překážkami v přístupu ke knihám a dalším tištěným materiálům. Potřeba zvýšit počet děl a jiných předmětů ochrany ve formátech přístupných uvedeným osobám a zlepšit jejich oběh a šíření byla uznána na mezinárodní úrovni. Dne 30. dubna 2014 byla jménem Unie podepsána Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (dále jen „Marrákešská smlouva“), **kteřou Světová organizace duševního vlastnictví přijala již v roce 2013¹²**. Vyžaduje, aby smluvní strany umožnily výjimky nebo omezení výlučných práv nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících pro vytváření a šíření kopií některých děl a jiných předmětů ochrany v přístupném formátu a pro přeshraniční výměnu těchto kopií. Osoby, na něž se vztahuje Marrákešská smlouva, jsou osoby, které jsou nevidomé, zrakově postižené nebo mají jiné poruchy vnímání či čtení, včetně dyslexie, které jim neumožňují číst tištěná díla stejně jako osoby bez postižení, či které nejsou schopny kvůli zdravotnímu postižení držet knihu či s ní manipulovat nebo zaměřit zrak či hýbat očima v rozsahu, který je běžně přijatelný pro čtení.

¹² Rozhodnutí Rady 2014/221/EU ze dne 14. dubna 2014 o podpisu jménem Evropské unie Marrákešské smlouvy o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 115, 17.4.2014, s. 1).

¹² Rozhodnutí Rady 2014/221/EU ze dne 14. dubna 2014 o podpisu jménem Evropské unie Marrákešské smlouvy o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 115, 17.4.2014, s. 1).

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení Bod odůvodnění 2

Znění navržené Komisí

(2) Směrnice [...] usiluje o harmonizované provádění závazků Unie podle Marrákešské smlouvy, aby se zlepšila dostupnost kopií v přístupném formátu pro dotčené osoby a jejich oběh v rámci vnitřního trhu. Tato směrnice vyžaduje od členských států, aby zavedly povinnou výjimku z některých práv nositelů autorských práv, která jsou harmonizována prostřednictvím práva Unie. Cílem tohoto nařízení je provést závazky podle Marrákešské smlouvy, pokud jde o vývoz a dovoz kopií v přístupném formátu mezi Unií a třetími zeměmi, které jsou smluvními stranami Marrákešské smlouvy, ve prospěch dotčených osob a stanovit podmínky pro takový dovoz a vývoz. Taková opatření mohou být přijata pouze na úrovni Unie, protože výměna kopií děl a jiných předmětů ochrany v přístupném formátu se týká obchodních aspektů duševního vlastnictví. Nařízení je jediným vhodným nástrojem.

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení Bod odůvodnění 3

Pozměňovací návrh

(2) Směrnice [...] usiluje o harmonizované provádění závazků Unie podle Marrákešské smlouvy, aby se zlepšila dostupnost kopií v přístupném formátu pro dotčené osoby **ve všech členských státech Unie** a jejich oběh v rámci vnitřního trhu. Tato směrnice vyžaduje od členských států, aby zavedly povinnou výjimku z některých práv nositelů autorských práv, která jsou harmonizována prostřednictvím práva Unie. Cílem tohoto nařízení je provést závazky podle Marrákešské smlouvy, pokud jde o vývoz a dovoz kopií v přístupném formátu mezi Unií a třetími zeměmi, které jsou smluvními stranami Marrákešské smlouvy, ve prospěch dotčených osob a stanovit podmínky pro takový dovoz a vývoz. Taková opatření mohou být přijata pouze na úrovni Unie, protože výměna kopií děl a jiných předmětů ochrany v přístupném formátu se týká obchodních aspektů duševního vlastnictví. Nařízení je **tedy** jediným vhodným nástrojem.

(3) Nařízení by mělo zajistit, aby kopie knih, odborných periodik, novin, časopisů a jiných písemností, partitur a dalších tištěných materiálů v přístupném formátu, jež byly vytvořeny v kterémkoli členském státě v souladu s vnitrostátními předpisy přijatými na základě směrnice [...], mohly být vyváženy do třetích zemí, které jsou smluvními stranami Marrákešské smlouvy. K přístupnému formátu patří Braillovo písmo, zvětšené písmo, upravené e-knihy, audioknihy a rozhlasové vysílání. Šíření, předávání nebo zpřístupňování kopií v přístupném formátu ve prospěch zdravotně postižených osob nebo schválených subjektů ve třetí zemi by mělo být prováděno pouze na neziskové bázi schválenými subjekty se sídlem v Unii.

(3) Nařízení by mělo zajistit, aby kopie knih, **e-knih**, odborných periodik, novin, časopisů a jiných písemností, partitur a dalších tištěných materiálů v přístupném formátu, jež byly vytvořeny v kterémkoli členském státě v souladu s vnitrostátními předpisy přijatými na základě směrnice [...], mohly být vyváženy do třetích zemí, které jsou smluvními stranami Marrákešské smlouvy. K přístupnému formátu patří Braillovo písmo, zvětšené písmo, upravené e-knihy, audioknihy a rozhlasové vysílání. Šíření, předávání nebo zpřístupňování kopií v přístupném formátu ve prospěch zdravotně postižených osob nebo schválených subjektů ve třetí zemi by mělo být prováděno pouze na neziskové bázi schválenými subjekty se sídlem v Unii.

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4 a (nový)

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5 a (nový)

(4a) Toto nařízení by mělo zajistit, aby smluvní strany poskytly v souladu s článkem 9 Marrákešské smlouvy finanční a lidské zdroje, které usnadní mezinárodní spolupráci mezi schválenými subjekty, náležitou dostupnost kopií v přístupném formátu a přeshraniční výměnu těchto kopií.

(5a) Vládní pokyny nebo osvědčené postupy týkající se poskytování kopií v přístupných formátech dotčeným osobám v souladu s ustanoveními Marrákešské smlouvy by měly být vytvořeny na základě konzultací se skupinami zástupců schválených subjektů, jako jsou například sdružení a konsorcia knihoven, s dalšími schválenými subjekty vyrábějícími kopie v přístupných formátech a také s uživateli, subjekty občanské společnosti a nositeli práv.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice Bod odůvodnění 7

Znění navržené Komisí

(7) Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, jíž je EU smluvní stranou, zaručuje lidem se zdravotním postižením právo na přístup k informacím a právo účastnit se kulturního, hospodářského a sociálního života na rovnoprávném základě s ostatními. Uvedená úmluva vyžaduje, aby smluvní strany podnikly, v souladu s mezinárodním právem, veškeré odpovídající kroky s cílem zajistit, aby zákony na ochranu duševního vlastnictví nevytvářely nepřiměřené nebo diskriminační překážky bránící přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním materiálům.

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení Čl. 2 – odst. 1 – bod 1

Pozměňovací návrh

(7) Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, jíž je EU **od 21. ledna 2011** smluvní stranou **a která je pro členské státy Unie závazná**, zaručuje lidem se zdravotním postižením právo na přístup k informacím a **komunikaci a** právo účastnit se kulturního, hospodářského, **politického, pracovního** a sociálního života na rovnoprávném základě s ostatními. Uvedená úmluva vyžaduje, aby smluvní strany podnikly, v souladu s mezinárodním právem, veškeré odpovídající kroky s cílem zajistit, aby zákony na ochranu duševního vlastnictví nevytvářely nepřiměřené nebo diskriminační překážky bránící přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním materiálům.

Znění navržené Komisí

1) „dílem nebo jiným předmětem ochrany“ se rozumí dílo v podobě knihy, odborného periodika, novin, časopisu nebo jiného tištěného materiálu, včetně partitur, a související ilustrace v jakémkoli médiu, včetně zvukových podob, jako jsou například audioknihy, které je chráněno autorským právem nebo právy s ním souvisejícími a které bylo zveřejněno či jinak zpřístupněno veřejnosti v souladu s právními předpisy;

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice

Čl. 2 – odst. 1 – bod 2 – písm. c

Znění navržené Komisí

c) osoba, která má poruchu vnímání či čtení, včetně dyslexie, a není tedy schopná číst tištěná díla v zásadě stejně jako osoba bez poruchy či zdravotního postižení; nebo

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 1 – písm. d

Znění navržené Komisí

d) na své internetové stránce případně zveřejňuje a aktualizuje informace o tom, jak dodržuje povinnosti uvedené v písmenech a) až c).

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Pozměňovací návrh

1) „dílem nebo jiným předmětem ochrany“ se rozumí dílo v podobě knihy, **e-knihy**, odborného periodika, novin, časopisu nebo jiného tištěného materiálu, včetně partitur, a související ilustrace v jakémkoli médiu, **na internetu nebo mimo internet**, včetně zvukových podob, jako jsou například audioknihy, které je chráněno autorským právem nebo právy s ním souvisejícími a které bylo zveřejněno či jinak zpřístupněno veřejnosti v souladu s právními předpisy;

Pozměňovací návrh

c) osoba, která má poruchu vnímání či čtení, včetně dyslexie, **či jakoukoliv jinou poruchu učení**, a není tedy schopná číst tištěná díla v zásadě stejně jako osoba bez poruchy či zdravotního postižení; nebo

Pozměňovací návrh

d) na své internetové stránce **nebo prostřednictvím jiných on-line i off-line kanálů** případně zveřejňuje a aktualizuje informace o tom, jak dodržuje povinnosti uvedené v písmenech a) až c).

Čl. 5 – odst. 1 – písm. d a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

da) na vyžádání zajišťuje technickou podporu pro přístup k poskytovaným materiálům

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Schválený subjekt se sídlem v členském státě, který provádí úkony uvedené v článcích 3 a 4, poskytne na vyžádání kterékoli dotčené osobě nebo nositeli práva tyto informace:

2. Schválený subjekt se sídlem v členském státě, který provádí úkony uvedené v článcích 3 a 4, poskytne **v přístupné podobě** na vyžádání kterékoli dotčené osobě nebo nositeli práva tyto informace:

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Členské státy poskytují svým schváleným subjektům pomoc při zpřístupňování informací týkajících se jejich postupů podle článků 3 a 4, a to jak prostřednictvím sdílení informací mezi schválenými subjekty, tak tím, že náležitým způsobem zúčastněným stranám a veřejnosti zpřístupňují informace o svých politikách a postupech, včetně těch, které se týkají přeshraniční výměny kopií v přístupných formátech.

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice

Čl. 7 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. *Nejdříve [za pět let po dni, od kterého se nařízení použije]* provede Komise hodnocení tohoto nařízení a předloží hlavní závěry Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru spolu s případnými návrhy na změnu tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

1. *Ve lhůtě [pět let po dni, od kterého se nařízení použije]* provede Komise hodnocení tohoto nařízení a předloží hlavní závěry Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru spolu s případnými návrhy na změnu tohoto nařízení, **příčemž v otázce dostupnosti zohlední technologický vývoj. Zpráva Komise přihlédně k názorům příslušných subjektů občanské společnosti, nevládních organizací a sociálních partnerů, včetně organizací osob se zdravotním postižením, organizací pro tyto osoby a organizací zastupujících starší osoby.**

**PŘÍLOHA: SEZNAM SUBJEKTŮ A OSOB,
OD NICHŽ NAVRHOVATELKA OBDRŽELA PODKLADY A NÁMĚTY**

Tento seznam je vypracován čistě dobrovolně na výlučnou odpovědnost navrhovatelky.

Při sestavování tohoto návrhu stanoviska obdržela navrhovatelka podněty od těchto subjektů či osob:

Subjekt nebo osoba
Evropská unie nevidomých (EBU)
Evropské fórum zdravotně postižených (EDF).

KONEČNÉ JMENOVITÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Veronica Lopez Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
Verts/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke
S & D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Simon Sion, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
NI	Lampros Fountoulis

0	-

2	0
ENF	Joëlle Mélin, Dominique Martin

Vysvětlivky symbolů:

+ : hlasovaly pro

- : proti

0 : zdržení se hlasování

POSTUP VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Název	Přeshraniční výměna kopií některých děl chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími a jiných předmětů ochrany v přístupném formátu mezi Unií a třetími zeměmi, která je ve prospěch osob nevidomých, zrakově postižených či osob s jinými poruchami čtení						
Referenční údaje	COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD)						
Věcně příslušný výbor Datum oznámení na zasedání	JURI 6.10.2016						
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	EMPL 24.11.2016						
Navrhovatel(ka) Datum jmenování	Helga Stevens 28.11.2016						
Projednání ve výboru	8.12.2016						
Datum přijetí	25.1.2017						
Výsledek konečného hlasování	<table> <tr> <td>+: </td><td>49</td></tr> <tr> <td>–: </td><td>0</td></tr> <tr> <td>0: </td><td>2</td></tr> </table>	+:	49	–:	0	0:	2
+:	49						
–:	0						
0:	2						
Členové přítomní při konečném hlasování	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská						
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato						
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Marco Valli						